

Denne ukas viktigste

Essentials in English

<i>Supervisors as co-authors and multiple authorship</i>	2
<i>Special lecture night at Bergen Aquarium</i>	2
<i>New possibilities in the 7th Framework</i>	2

Siste nytt fra BIO

<i>BIO og DNS = ??</i>	3
<i>Masseforfatterskap og nullforfatterskap</i>	4
<i>Don't forget to submit your T-shirt ideas to Elinor!</i>	4
<i>Temanummer i Naturen om kulturlandskapet</i>	4
<i>MolekylArt at Forskningsdagene</i>	4
<i>I oktober starter byggearbeidene inne på HIB</i>	4
<i>New EU Project at BIO: calcification by marine organisms</i>	5
<i>Frede Thingstad intervjuet i Nature</i>	5
<i>Førsteamanuensis-stilling i marin mikrobiologi utlyst</i>	5
<i>Ingeniører søkes!</i>	5
<i>Leading palaeoecologist visits UiB</i>	5
<i>Krever enhetlig UiB-ledelse</i>	5
<i>HMS kurs</i>	6

Siste nytt fra verden rundt oss

<i>Ledige stillinger for biologer</i>	6
<i>Nerliens Meszansky gir labseminar om håndtering av utstyr og radioaktivitet</i>	6
<i>Superforedrag på Akvariet</i>	6
<i>The Norwegian Biochemical Society is 40 years old</i>	7

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

<i>Nytt program i NFR for å styrke utviklingsforskningen</i>	7
<i>Klimaendringen - forskningssamarbeid med Kina (NORKLIMA)</i>	7
<i>Nye muligheter i 7. rammeprogram</i>	7
<i>American Scandinavian Foundation fellowships</i>	7

Ukens bilde

Ny doktorgrad

<i>Disputas: Vivian Husa</i>	8
------------------------------------	---

Nye medarbeidere

<i>Brooke Wilkerson</i>	8
<i>Fabian Zimmermann</i>	9

Gjeste forelesninger, seminarer og kollokvier

<i>BBB Seminars, The BioMedical and BioSciences Lecture Series (HUCEL371)</i>	9
<i>MBI and Sars Centre Seminars</i>	9

Nye artikler

<i>Sigurd Handeland, Albert Imsland & Sigurd Stefansson: temperatureffekter i fødeinntak og vekst hos laks</i>	9
<i>Øivind Bergh: sykdom på Manilla-skjell i Norge</i>	10

Denne ukas viktigste

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Jarl Giske:
Postboks 7803	Bioblokken, 3. etg.	+47 55 58 44 00	post@bio.uib.no	Tlf 84403
N-5020 Bergen	Høyteknologisenteret	Telefaks:	Internett:	Mob 9920 5975
Norge	i Bergen.	+47 55 58 44 50	http://www.bio.uib.no	
	Thormøhlensgate 55			

Løpende	Stimulering til bilateralt forskningssamarbeid innenfor grunnleggende forskning (BILATGRUNN)	15. okt	Utlysning av midlar til prosjekt innan IKT-støtta utdanning og livslang læring 2009
26. sept	COST Open Call: Preliminary Proposals		
01. okt	Nordic Marine Academy	01. nov	American Scandinavian Foundation fellowships
		26. nov	Klimaendringen - forskningssamarbeid med Kina (NORKLIMA)
15. okt	NFR deadline (more info) NB kl. 12:00		

** for more information check [BIO-web](#) for more deadlines, further details and on-going opportunities as well as [UiB's Department of Research Management](#)

Essentials in English

Supervisors as co-authors and multiple authorship

Recently there has been much public discussion about whether supervisors should be authors on student articles or not. Jarl Giske believes that it is both natural and important for supervisors to be included as authors because of the way that the student-supervisor relationship is established in natural sciences. A student picks a given supervisor and given research group because they are interested in doing the kind of work that this person / group is doing, so it is therefore natural that the student and supervisor and probably other group members will collaborate on the research (and the research articles) together.

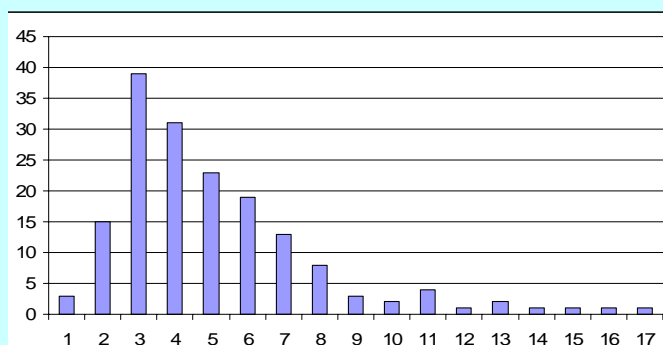
According to Norway's National Ethics Committee, the guidelines for authorship for research in the natural sciences and technology include three criteria:

(1) All authors shall have made significant contributions to at least two of the following four components of a typical research project:

- (i) its concept or design
- (ii) the collection and work-up of the data
- (iii) analysis and interpretation of the data
- (iv) involvement in a significant amount of the write-up

(2) All authors must have read the various drafts of the article and approve the final version.

(3) All authors must be capable of explaining and discussing all aspects of the research reported (although perhaps not all of the technical details).

Giske has analysed authorship at BIO (see curve with number of authors along the x-axis). To the left, only 3 out of 170 researchers have published an article, book chapter or book on their own. However, the graph shows a long tail with large numbers of authors per paper. Is it possible that we should consider the guidelines above and perhaps be using "Acknowledgements" more? There is no maximum limit, but the rules must hold for each author included.

Special lecture night at Bergen Aquarium

Scientific knowledge needs to go beyond new findings and to ensure that the new information is disseminated further. Bergen Aquarium is going to host an evening of lectures as part of "Forskningdagene" where several researchers will tell about their life-long love of science. 23 Sept. 16:30-20:00. [Find out more.](#)

New possibilities in the 7th Framework

There are 22 new calls under the EU's 7th Framework Programme within research and technology development. [Read more.](#)

Siste nytt fra BIO

BIO og DNS = ??

Da BIO for 5-6 år siden ble planlagt var det alle de nye mulighetene som lå i det å samle de biologiske fagmiljøene ved UIB som til syvende og sist vippet de fire ”gamle” instituttene i favør av noe som for mange virket som et høyst risikabelt prosjekt. Argumentene for samarbeid og samlokalisering er minst like sterkt inn mot de biologiske fagmiljøene ved De naturhistoriske samlinger (DNS) ved Bergen museum som mellom de gamle biologiske instituttene ved MN-fakultetet. Dette tok vi konsekvensen av da byggene på Marineholmen ble planlagt: DNS ble tatt med på råd og fagmiljøene fikk tilbud om lokaler i BIOs arealer på Marineholmen. Botanikerne takket ja (selv om vi ikke hadde plass til herbariet og resten av samlingene), zoologene nei (fordi vi ikke hadde plass til samlingene), og på den bakgrunn ble det satt av 10 kontorer med tilhørende labarealer til DNS i A-blokken som nå er i ferd med å reise seg.

Det var tre grunner til at universitetsledelsen i 2004 bestemte at BIO's nye bygg på Marineholmen skulle ha plass til botanikerne fra De Naturhistoriske Samlinger (DNS) ved Bergen Muesum. For det første ville man unngå doble kostnader til labor, utstyr og støttepersonale. Men enda viktigere var det at to små botanikk-miljøer ved UiB begge ville havne under den minste kritiske akademiske masse. Ingen av dem ville på sikt kunne være internasjonale lyskastere. UiBs ledelse innså altså at det å holde fagmiljøene samlet var viktigere enn organisasjonstilhørigheter. Den tredje grunnen handlet om hvorfor det botaniske miljøet skulle være på Marineholmen og ikke på realfagbygget: faglig videreutvikling. Ikke bare skulle resten av biologene være der nede, men også molekylærbiologene og bioinformatikerne. Tenk det: Kristen Haugland, Sverre Spildo og Kåre Rømmetveit forsto i 2004 at systematikerne ved DNS i framtida ville trenge nærhet og tett samarbeid med bioinformatikerne. Det finnes fagfolk som ennå ikke skjønner dette! Men det er sant, og det er den faglige utviklingen innenfor disiplinene systematikk og biodiversitet som gjør at det er langsomt selvmord å vende ryggen til Marineholmen. Neste generasjons botaniske og zoologiske systematikere vil ha overlappende utstyrønsker med fiskehelseforskerne og mikrobiologene: avansert mikroskopi som vi kanskje må dele med medisinerne dersom vi skal velge på øverste hylle, og avansert molekylærbiologisk utstyr som kanskje hele byen vil måtte gå sammen om. Mesteparten av dette utstyret vil bli stående på Marineholmen, og der vil også de dyktige ingeniørene være. De vet svaret, og nesten generasjon av systematikere må vite spørsmålet.

Forskningen ved Bergen museum er samlingsbasert. Det er et viktig og riktig prinsipp. Likevel, er det så sikkert at den fysiske plasseringen av samlingene virkelig er den aller, aller viktigste faktoren for forskningssuksessen til DNS i fremtiden? Det vil i økende grad være maskiner som ser på samlingene for oss under forskningsprosessen, og andre maskiner som analyserer det de første fant. Stikkord er analyse av DNA og andre biomolekyler og påfølgende bioinformatisk analyse. Vi håper DNS og BM vil lykkes i å få de beste arealer til samlingene, og det kan godt hende at dette er den aller beste bruk som tenkes kan av Realfagbygget. Men i arealkampens hete må vi heller ikke glemme å tenke på neste store utfordring, nemlig hvordan vi i fellesskap skal klare å finansiere innkjøp og drift av de instrumentene som må til for å svare på de nye spørsmålene. Da må vi kunne dokumentere overfor Forskningsrådet, EU og universitetsledelsen at vi er vitenskapelig svært godt utrustet til å motta bevilgninger. Større, teknisk oppdaterte og profesjonelt drevne forskningsfasiliteter som for eksempel det felles *Biodiversitetslaboratoriet* (for mikrobiologer, botanikere og zoologer) vil bli ett av bevisene vi da kan legge fram, dersom BIO og DNS lykkes i å bygge opp denne infrastrukturen.

Men for å kunne komme videre i det faglige samarbeidet trenger vi en avklaring på arealspørsmålet for hele det biologiske fagmiljøet. Det kan godt hende at disse tre elementene er det nærmeste vi kan komme den ideelle løsning:

- 1) en liten økning av totalarealet til BIO/DNS slik at vi også får (litt av) en etasje i C-blokken
- 2) samling av samlingene i realfagbygget - og
- 3) et overbygg over stien mellom Marineholmen og realfagbygget slik at vi kan gå uten regntøy året rundt.

Da er vi det nærmeste vi kan komme drømmen fra våren 2004 om samling av BIO og DNS på Marineholmen. Vi er redd at en bedre løsning ligger en generasjon fram i tid, minst.

Hilsen Vigdis Vandvik og Jarl Giske

Masseforfatterskap og nullforfatterskap

Det har vært litt skriverier ([intervju](#), [leserbrev](#), [enquete](#)) i På Høyden i det siste om hvorvidt veiledere skal være medforfattere på artikler fra studentene sine. [Jeg](#) har hevdet at dette både er naturlig og viktig, og dessuten innebygd i reglene for god forskningsetikk i våre fag. [NENT](#) setter opp disse reglene for forfatterskap:

Rettmessig forfatterskap oppfattes som definert ved tre kriterier:

a) *Alle skal ha gitt et betydelig direkte akademisk bidrag til i det minste to av de fire komponenter i et typisk forskningsprosjekt:*

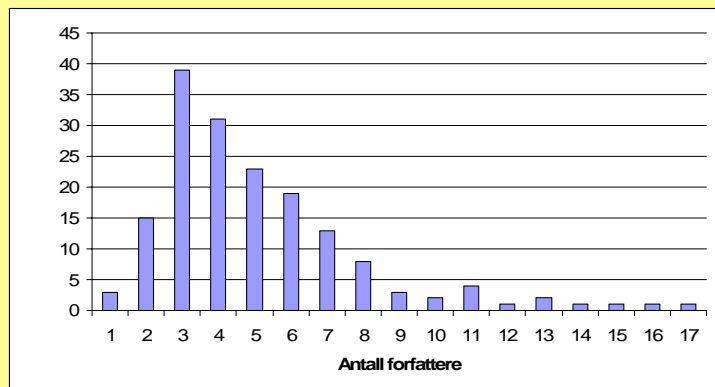
- i. *Konsept **eller** design*
- ii. *Datainnsamling **og** bearbeidelse av data*
- iii. *Analyse **og** tolkning av data*
- iv. *Skriftlig utforming av substansielle deler av arbeidet*

b) *For det andre skal alle kritisk ha gjennomgått ulike utkast og godkjenne den siste versjonen.*

c) *For det tredje skal alle være i stand til å forsvare arbeidet i sin helhet (om enn ikke nødvendigvis alle tekniske detaljer)."*

Vi skal stadig spørre oss selv om vi praktiserer reglene rett. Denne figuren viser frekvensfordeling av antatt forfattere på de artikler, kapitler og bøker som har kommet ut fra BIO hittil i år. Det er ikke noe problem at bare 3 av 170 arbeider er forfattet i ensomhet. Men hva med den lange halen til høyre? Kan det være grunn til å tenke over om *Acknowledgements* kan være et alternativ? Det er ikke noe maksimumstall for antall forfattere, men de skal alle kunne gjøre rett for seg i forhold til reglene. Forfatterskap skal heller ikke være motytelser for forfatterskap.

Så kan man også påpeke at figuren ikke viser vitenskapelige arbeider med null forfattere. Den sterke økningen i publikasjoner fra BIO de seneste årene gir håp om at det ikke er så mange arbeider som ender sine dager i en forlatt katalog på harddisken. Men kanskje har du lovet håpefulle medforfattere at du skal få ut fingeren? Eller kanskje har du lykket med en prosjektsøknad eller toktsøknad i sterk konkurranse med mange som ikke fikk, og så var det ikke så spennende å fullføre? Forskningsprosessen avsluttes med korrekturlesing av proofet fra forlaget. Null forfattere kan også være etisk tvilsomt.
Hilsen Jarl Giske

Don't forget to submit your T-shirt ideas to [Elinor](#)!

Deadline 1 October!

Temanummer i Naturen om kulturlandskapet

Siste nummer av Naturen har kulturlandskapet som tema. **Peter Emil Kaland**, **Inger Elisabeth Måren** og **Ole Reidar Vetaas** er sterkt involvert. [Les mer.](#)

MolekylArt at Forskningsdagene

19.-28. september 2008, Bergen Museum

Harald Kryvi gives a talk at the opening, 19 Sept. 13:00, but there are others from BIO who have contributed to the [MolekylArt exhibition](#):

Jon Vidar Hellvik, **Ole Brix**, **Eli Renate Gruener** and **Christiane**

Todt. Note that Christiane's pictures appear on the invitation and the two top pictures on the poster (muscles of a flatworm and mollusk larva). Congratulations and thanks to all of you!

MolekylART

I oktober starter byggearbeidene inne på HIB

De fleste mener nok at byggeaktiviteten på Marineholmen er omfattende nok akkurat nå: Bybane på en side, ny vei og fortau mot parken og mot fjorden reiser de nye BIO-byggene seg. I tillegg starter nå ombygging inni våre arealer på HIB (sør for knekken i 3. og delvis 4. etg) og det vil gjøre hverdagen til mange av oss på BIO annerledes, ikke bare alle de som flytter ut av arealene. Området blir avstengt

som byggesone og kontakten mellom sørenden og nordenden må gå gjennom 1., 2. eller 5. etg. Vi må bare gjøre det vi kan for å holde vår aktivitet oppe og det med godt humør. Denne del av ombyggingen blir ferdig til sommeren, og da er nybyggene også snart ferdige....

New EU Project at BIO: calcification by marine organisms

Audrey Geffen tips us about Calcification by Marine Organisms ([CALMARO](#)), which is a European Marie Curie Initial Training Network (ITN), supported by funding under the Seventh Framework Programme of the European Community. Check out the [website](#).

Frede Thingstad intervjuet i Nature

Nature has published [an interview](#) with BIO researcher **Frede Thingstad** who was first author on a [letter to Nature](#) published today. Many researchers from the [Marine microbiology group](#) were involved in the article. [Read more](#).

Førsteamanuensis-stilling i marin mikrobiologi utlyst

I stillingsomtalen står det at ”Forskningsgruppa er ynskt utvida med ein stilling som førsteamanuensis i marin mikrobiologi. Ei strategisk målsetting for denne stillinga er å styrke gruppa si samla ekspertise i bruken av molekylære teknikkar og/eller kvantitative metodar (som til dømes analytisk flow-cytometri) for studiar av økologisk relevante aspekt i marin mikrobiologi.

Det vert søkt etter ein kandidat med høg internasjonal fagleg standard innan sitt forskningsfelt, og med interesse for å bidra til gruppa sin samla innsats for forståinga av strukturen og funksjonane i marine mikrobielle næringsnett.”

[Finn utlysningen her](#). Søknadsfristen er 31. oktober.

Ingeniører søkes!

Disse dyktige mikrobiologene trenger også en avdelingsingeniør. Søknadsfristen er 8.oktober. Tilbudet fra BIO er ikke mindre enn fast jobb i en av verdens beste forskningsgrupper i mikrobiell økologi, som dessuten består av sosiale mennesker.

Dessuten har BIO et ledig vikariat på grunn av at **Camilla Gjerstad** har et års permisjon. Finn link til disse utlysningene under ”Ledige stillinger”. Og i tillegg er **Ivar Rønnestad** og **Ann-Elise Jordal** på akutt-jakt etter som kan jobbe noen måneder som ingeniør innen protemikk.

Leading palaeoecologist visits UiB

Glen MacDonald, a leading palaeoecologist who has worked extensively in the Arctic, especially Arctic Russia will be visiting **John Birks** and **Anne Bjune** Bergen September 22 - September 25. Glen is Professor of Geography and Ecology and Evolutionary Biology at UCLA Los Angeles, CA, USA. He will give two lectures while he is Bergen:

1. Monday September 22 GFI Eastwing auditorium, Allégaten 70, Room 105 at kl 1115 - 1200.

“[Arctic Climate Change - Where Have We Been and Where Are We Going?](#)”

2. Wednesday September 24, GFI Eastwing auditorium, Allégaten 70, Room 105 kl 1415. “[Global Warming and the Perfect Drought](#)”

Krever enhetlig UiB-ledelse

En rekke instituttledere på Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet krever enhetlig ledelse ved UiB. – Den som skal være sjef kan ikke være styreformann samtidig, sier **Jarl Giske**, instituttleder ved Institutt for biologi. Styresaken er nå utsatt. Les mer [På Høyden ..](#)

AUTHORS

Abstractions

G. OPREGÅRD

FIRST AUTHOR

The ocean will no doubt have an important role in global warming. Yet predicting its role remains a challenge without a better understanding of how marine microorganisms

interact to drive carbon and nutrient cycles. On page 387, Frede Thingstad, a marine microbiologist at the University of Bergen in Norway, and his diverse team describe counterintuitive findings from an experimental Arctic ecosystem — that adding carbon to a marine food web reduces the system’s total carbon. Thingstad says solving this conundrum sheds light on the seas.

Why were these findings counterintuitive?

Finding less total carbon after adding it to the system was a surprise. The individual data, from bacterial abundance to total organic carbon levels, did not tell a consistent story until we worked through the mechanisms involved. Microbial growth rates can be limited by either organic carbon or nutrients. When carbon is limiting, bacteria compete for — and immobilize — mineral nutrients, which reduces their ability to produce new organic matter, lowering the total organic carbon.

Why are marine food webs hard to study?

HMS kurs

Bedriftshelsetjenesten og Eiendomsavdelingen ved UiB har i samarbeid med fakultetene utarbeidet et opplæringstilbud for ansatte ved UiB og UiBs randsone. Utfyllende beskrivelse av kursmodulene med spesifiserte målgrupper, læringsmål, detaljprogram og kurssted er publisert i HMS-portalen under meny punkt Opplæring:

<http://hms.uib.no/>

Påmeldingsfrist til kursmodulene er satt til **29. september**.

IT-avdelingen har utarbeidet en elektronisk påmeldingstjeneste for opplæringstilbudet.

[Påmelding](#). [Les brosjyre](#).

Siste nytt fra verden rundt oss

Ledige stillinger for biologer

Sjekk oversikten på [jobbnor!](#)

Frist	Stilling
20.09	Sars Centre: 2 Postdoctoral (Forsker) Researcher positions
20.09	NIFES: Doktorgradsstipend - molekylær/fysiologi
20.09	Associate professor in comparative physiology, Uppsala University
22.09	HI: Post doktor – biologisk modellering krill
25.09	BIO: administrasjonssjef
25.09	Nofima: forskningssjef, Fiskehelse
26.09	4 PhD-stipendier i det marine klima og økosystem omkring Færøerne
26.09	IFREMER/HI/(BIO): Postdoc: Modelling blue mussel bioenergetics in aquaculture
27.09	Postdoktor i cellebiologi ved Institutt for biomedisin
29.09	ILAB: KHMS , forsøkskoordinator
29.09	Senior marine ecologist , Cawthron Institute, New Zealand
30.09	MBI: Postdoktor i bioinformatikk/molekylær modellering
30.09	Assistant researchers , CIMAR Portugal
30.09	HI: Post-doc position
30.09	Sars Centre: Post Doctoral Researcher - Cnidarian neural development
30.09	post-doctoral research fellow / numerical ecologist , SAHFOS, Plymouth
30.09	Stockholm University: Professorship in Aquatic Ecology
01.10	Københavns universitet: 8 postdoc-stillinger innen Macroecology and Evolution
01.10	PhD , the ANTFLOCKS initiative coordinated by the Muséum Nationale d'Histoire Naturelle (NMHN) in Paris
okt	BIO: åpen utlysning av universitetsstipendiat innen alle forskningsgrupper ved BIO
04.10	Stipendiat innan mat, ernæring og helse knytt til Nordic Center of Excellence
08.10	BIO: Avdelingsingeniør, mikrobiologi
08.10	BIO: Vikariat som avdelingsingeniør
31.10	BIO: førsteamanuensis i mikrobiell økologi
31.10	PhD , plant ecology NTNU
1.11	Post-doc . American-Scandinavian fellowships
nov	BIO: førsteamanuensis i botanisk økologi
01.12	1 prof, 3 assist-prof (Extreme environments) Florida State University
22.12	Assistant prof . Biogeoscience, Vanderbilt University, USA
31.12	Scientific Researchers - Charles Darwin Foundation – Galapagos Islands

Nerliens Meszansky gir labseminar om håndtering av utstyr og radioaktivitet

Det blir arrangert labseminar om bl.a. håndtering av utstyr og radioaktivitet ved firma Nerliens Meszansky. Alle interesserte er hjertelig velkommen. [Les mer](#).

Tid: Onsdag 24. september 2008, kl. 9.00 - 15.00

Sted: Rom D301, 3. etg. Sentralblokken, Haukeland Universitetssykehus

Superforedrag på Akvariet

Universet, dinosaurer og sabeltanntigre ...

Vitenskap handler ikke bare om å oppdage nye ting, det handler også om å fortelle det videre. Disse forskerne elsker å fortelle om ting som har fascinert dem siden de selv var barn. Vi på Akvariet ønsker å vise hvor gøy realfag er. Derfor har vi invitert Norges beste vitenskapsfortellere til å snakke om det mest spennende de vet i kinosalen vår. [Les mer.](#)

The Norwegian Biochemical Society is 40 years old

Tuesday the 28th of October 2008 in the auditorium in VilVite, Thormøhlensgate 51 the Bergen Section of the Society extends an open invitation to researchers and students working in biochemical, cell biological, biotechnological and related research communities to attend a day-long meeting. The meeting aims to promote contacts between the different research communities as well as the exchange of ideas, methodology etc. and ultimately to stimulate collaboration in joint applications for funding. The meeting will also be a nice opportunity to offer research projects for science and medical students. This year's meeting will focus on small RNAs as a topic. Interested Master and PhD students are strongly encouraged to participate. [Learn more](#)

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Nytt program i NFR for å styrke utviklingsforskningen

Forskningsrådet vil samle en rekke aktiviteter i et nytt, bredt anlagt program for utviklingsforskning. Det nye programmet, "Norge - Global partner", skal styrke helheten og bidra til bedre fleksibilitet. I alt ni eksisterende aktiviteter blir samlet i det nye programmet, Norge - Global partner. Programmet skal være fleksibelt og kunne ta opp i seg nye tematiske satsinger som blir aktuelle, og gjøre det lettere å skape en god helhet på feltet. Divisjonsstyret for store satsinger vedtok programplanen til Norge - Global partner i begynnelsen av september. [Les mer ..](#)

Klimaendringen - forskningssamarbeid med Kina (NORKLIMA)

Det lyses ut i alt 20 millioner kroner til klimaforskning i samarbeid med Kina. Forskningen kan være innenfor alle NORKLIMAs faglige mål. Søknadsfrist: 26.11. [Les mer](#)

Nye muligheter i 7. rammeprogram

22 nye utlysninger under EUs 7. rammeprogram for forskning og teknologisk utvikling. [Les mer](#)

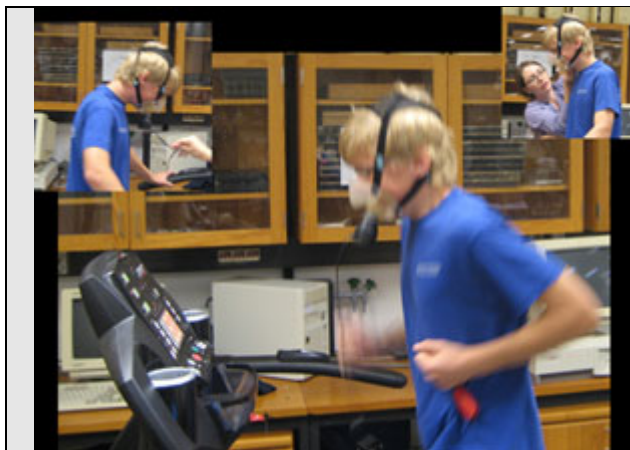
American Scandinavian Foundation fellowships

The American Scandinavian Foundation (ASF) offers fellowships for outstanding American and Scandinavian postdoctoral scholars. Applications and further details are available [online](#).

1. Awards for American students to conduct research in Scandinavia Deadline: 1/11/2008
2. Awards for Scandinavians to conduct research in the U.S. Deadline: [various dates](#)

[Read more](#)

Ukens bilde

Title: Go for it!

Photographer: E. Bartle 17.09.2008 with Camilla Gjerstad

Description: BIO-studenten **Jone Bjelland** løper i en makstest på labkurset i BIO114. Dette er et labkurs i arbeidsfysiologi der man måler maksimalt oksygenopptak (ml O₂ per minutt per kg kroppsvekt). Studentene løper en makstest på tredemølle der man online måler maksimalt oksygenopptak direkte ved hjelp av et analyseapparat (Metamax). I tillegg til analyseapparat måles hvor mye CO₂ personen puster ut, puls, lungeventilasjon, pustefrekvens, energiforbruk og fettforbrenning. Førsteamanuensis II **Anne Sverdrup** er foreleser og kursansvarlig for BIO114.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to [Elinor Bartle](mailto:Elinor.Bartle) (preferable format jpg, gif; size around 300px sq; saved for web - under 60kb).

Ny doktorgrad

Disputas: Vivian Husa

Vivian Husa disputerer 25. september for PhD graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

"An exotic red alga in the family Dasyaceae on European coasts - Distribution, reproduction, dispersal and possible impact on native species richness"

Menneskelig forflytning av arter er regnet som en av de største truslene mot global biodiversitet, og det er av stor betydning å vite noe om hvilke faktorer som sikrer en arts suksess i et nytt miljø.

I Norge ble japansk sjølyng først funnet nær Bergen i 1996. Siden da har den spredd seg raskt til det meste av norskekysten sør for Trondheimsfjorden, og har på kort tid blitt en av de vanligste algartene på Vestlandet. Arten finnes nå også langs kysten av de fleste land i Europa. Husas avhandling fokuserer på hvilke mekanismer som påvirker det raske spredningsmønsteret og den massive etableringen av arten på mange lokaliteter. En viktig medvirkende årsak synes å være artens evne til å spre seg ved hjelp av små sidegreiner som felles og danner nye småplanter. Disse fragmentene har høy stresstoleranse og kan overleve i ballastvanntanker. Japansk sjølyng har, som så mange andre stillehavsarter, mest sannsynlig kommet til Frankrike med importert stillehavsøsters på 1970 og 80 tallet og har spredd seg videre ved hjelp av østerstransport, båttrafikk, ballastvann etc.

Når en ny art etablerer seg langs kysten vår, er det av interesse å finne ut i hvilken grad den påvirker vår lokale marine flora. Undersøkelser av algesamfunn i Sogn og Fjordane før og etter etableringen av japansk sjølyng, viste ingen negativ effekt på opprinnelig artsrikdom. Studien viser derimot at vi har fått en betydelig høyere andel av sørlige varmekjære arter, noe som må tilskrives mildere vintre og varmere somre siden 1994. Selv om det ikke kunne påvises noen negativ effekt på artsrikdom i denne studien, kan det ikke utelukkes at japansk sjølyng vil kunne ha lokal effekt på sårbare samfunn eller langtidseffekter i marine habitat.

Personalia: Vivian Husa er født i 1960. Hun er utdannet naturfaglærer og tok Cand. Scient. graden i marin botanikk ved Universitetet i Bergen i 2003. Hun har jobbet med doktorgraden ved Havforskningsinstituttet i Bergen.

Tid og sted for disputasen: 25.09.2008, kl. 10:15, Auditorium 101, Jahnebakken 5

Nye medarbeidere

Brooke Wilkerson started as a PhD fellow in the Ecological and Environmental Change Research Group (EECRG) group and **Richard Telford** will be her main supervisor. Brooke is excited to join the Matrix project "Influence of the Matrix on Species Richness in Ugandan Forest Fragments". She is from the US and has an MSc in Ecological Planning from the University of Vermont. Prior to moving to Bergen, she was the public lands ecologist for the state of Maine, conducting natural resource inventories and rare plant surveys, developing land management plans, and advising foresters on timber harvest plans in ecologically sensitive areas. In addition to the Matrix project, she is currently investigating biodiversity patterns in Norwegian forest data with fellowships from the Fulbright and American-Scandinavian Foundations.

In her spare time, she keeps busy playing on Bergen's Ultimate Frisbee team, learning Norwegian, running, and hiking.

Fabian Zimmermann started his Ph.D. in September 2008 at the Evolutionary Fisheries Ecology group ("EvoFish"). His supervisor is **Mikko Heino** and he will work in the bioeconomics project. The main goal thereby is to study the economic effects of fisheries-induced evolution in a modeling approach.

Fabian graduated at the University of Bern, Switzerland, where he studied zoology. His master thesis was about a population genetic view on the impact of alternative splicing on the recent human genome evolution. After that he gained some practical experience in a completely different field while he was working one year at the bank PostFinance in the area of money laundering detection and prevention.

As private activities he likes ice hockey, biking, skiing and basically most kind of sports, nevertheless sometimes also just to watch a movie or to do nothing at all...

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

BBB Seminars, The BioMedical and BioSciences Lecture Series (HUCEL371)

Welcome to the BBB Seminars at the Gade Institute. Please check the [web page](#) for upcoming information. The seminars are held Thursdays in BBB, Auditorium 4. NB! Extra BBB-HIB/Realfagb./NIFES campus bus trip after the seminar, departure at 14.05 from the BBB main entrance.

MBI and Sars Centre Seminars

Check out upcoming speakers and topics on the [schedule](#).

Nye artikler

Har du en artikkel, kapittel eller bok som ikke har stått her?
Du kan sende bibliografi og abstract (helst i Word-format) til Jarl så snart du har sidetall.

Sigurd Handeland, Albert Imsland & Sigurd Stefansson: temperatureffekter i fødeinntak og vekst hos laks

Handeland Sigurd O., Albert K. Imsland & Sigurd O. Stefansson 2008. The effect of temperature and fish size on growth, feed intake, food conversion efficiency and stomach evacuation rate of Atlantic salmon post-smolts. *Aquaculture* 283: 36–42

Abstract The present paper describes the growth properties of Atlantic salmon (*Salmo salar*) post-smolts reared at 6, 10, 14 and 18 °C for 12 weeks following transfer to seawater. Growth rate, feed intake, feed conversion efficiency (FCE), and stomach evacuation rate were significantly influenced by temperature and fish size. Highest growth rate was seen in the 14 °C group (1.53% d⁻¹), no differences in growth were seen between the 10 and 18 °C groups (1.35% d⁻¹, 1.29% d⁻¹), and lowest growth observed at 6 °C (0.78% d⁻¹) group. Optimal temperature for growth (ToptG) increased with fish size, whereas optimal temperature for feed conversion efficiency (ToptFCE) decreased as fish size increased. The results suggest an optimum temperature for growth of 12.8 °C for 70–150 g to 14.0 °C for 150–300 g post-smolts. Optimum temperature for FCE dropped from 13.4 °C to 11.0 °C for the same size classes. A wide parabolic regression curve between growth, feed conversion efficiency and temperature indicates high temperature tolerance of Atlantic salmon in this size range studied. Highest stomach evacuation rate was seen in the 18 °C group, where the proportion of meal remaining in the stomach decreased from 100 to less than 5% after 24 h of starvation. No differences in stomach evacuation rate were recorded between the 10 and 14 °C groups, whereas a significant delay in stomach evacuation was seen in the 6 °C group. Overall, these findings may have important consequences for optimization of commercial production of Atlantic salmon post-smolts.

Øivind Bergh: sykdom på Manilla-skjell i Norge

Paillard Christine, Kjetil Korsnes, Patrick Le Chevalier, Christine Le Boulay, Lisbeth Harkestad, Anne Grete Eriksen, Endre Willassen, Øivind Bergh, Clément Bovo, Cecilie Skår, Stein Mortensen 2008. *Vibrio tapetis*-like strain isolated from introduced Manila clams *Ruditapes philippinarum* showing symptoms of brown ring disease in Norway. DISEASES OF AQUATIC ORGANISMS 81: 151-161

ABSTRACT: The Manila clam *Ruditapes philippinarum* was introduced to Norway in 1987 and was produced in 2 hatcheries until 1991. Clam seed was planted at 6 sites. Two sites were on the Island of Tysnes, south of Bergen. Surviving adult Manila clams were recovered in 1995 and 1996. In the present study, Manila clams from the original seeding that displayed morphological signs of brown ring disease (BRD) were recovered in June 2003 (n = 7) and in June 2004 (n = 17). Samples from extrapallial fluid, tissues and haemolymph were inoculated on marine agar. Replicate subcultures on selective media were used to select potential *Vibrio tapetis* strains, and in total, 190 bacterial strains were isolated. One of these strains clustered within the *V. tapetis* clade and was named NRP 45. DNA:DNA hybridisation with the type strain CECT4600 showed 52.7 and 57.3% DNA:DNA similarity. Hybridisation of NRP 45 and the *V. tapetis* LP2 strain, isolated from corkwing wrasse *Symphodus melops*, produced 46.6 and 44.4% re-association. Partial gene segments encoding 16S rRNA, gyrase B protein (GyrB) and chaperonin 60 protein (Cpn60) were characterised and compared to CECT 4600. NRP 45 showed 5 differences in the 1416 nucleotides (nt) of the 16S rRNA encoding gene (99.6% similarity), while the GyrB encoding gene had 62 substitutions of 1181 nt compared (94.8% similarity) and the Cpn60 encoding gene had 22 substitutions out of 548 nt compared (96% similarity). This is the first finding of BRD and the first isolation of a *V. tapetis*-like bacterial strain from a bivalve in Norway.